

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 167.

V Ljubljani, v sredo 24. julija 1895.

Letnik XXIII.

Deželni zbor kranjski.

Prežalostnim povodom se je danes ob 11. uri po slovesni sveti maši, katero je daroval preč. gospod kanonik Klun, kranjski deželni zbor sešel k izrednemu zasedanju, da se posvetuje in sklepa o naredbah, katere so nujno potrebne vsled grozne katastrofe velikonočnega potresa. Vlado zastopa gospod deželni predsednik baron Hein in g. vladni tajnik baron Rechbach; izmed poslancev sta opravičila svojo odsotnost gospoda Hribar in Lenarčič.

Deželni glavar Oton Detela otvori zasedanje z naslednjim govorom:

Visoka zbornica!

Otvaram deželni zbor vojvodine Kranjske, sklican na današnji dan z Najvišjim patentom z dne 14. julija 1895, ter pozdravljam najljudnejše gospode deželne poslance.

Od kar se shaja deželni zbor kranjski k svojemu ustavnemu delovanju, ni bilo še tako žalostnega povoda njegovemu zborovanju, kakor danes.

Grozovita elementarna sila, katere je v osodepolni noči 14. aprila t. l., ko bi trenil, uničila toliko v teku stoletij nabranega, v hišah investiranega premoženja na Kranjskem, bila je jedna najhujših šib, katere so dosihmal zadele našo domovino. Neusmiljen sunek, ki je omajal temelj glavnemu mestu ter razrušil toliko poslopij v Ljubljani, zadel je v srce celo kranjsko deželo, kajti, kar je srce v človeškem truplu, to je glavno mesto deželi, ker pospešuje, posreduje in regulira njeni duševni in gmotni promet. (Dobro! Dobro!) Zato je tudi cela kranjska dežela prizadeta po udarcu, ki je glavno mesto tako hudo oškodoval ter goji iskreno željo, da bi se Ljubljana prenovljena zopet povzdignila do sreče in blagostanja. (Živahni Dobro - klici.) Ker je katastrofa tudi obširni del naše domovine neposredno zadela, zlasti ljubljanski, kamniški in kranjski okraj, je nesreča za našo domovino tem večja.

Ni čuda, da se je po takem hudem udarcu lotila prebivalcev po mestu in po deželi žalost in obupanje.

V tem tužnem času so bile milostljive besede sočutja in tolažbe našega presvetlega, dobrotljivega cesarja, ki je tudi prvi poslal izdatno podporo v Ljubljano, prvi svitli žarek, ki nam je naznanil pomoč in rešitev. In ko je premilostljivi vladar dne 7. junija v svoji brezkončni dobroti Ljubljano obiskal, kakor obišče dobrotljivi oče svoje otroke v nesreči in bedi, — in ko je v svoji brezkončni milosti tolažil in obljubil izdatno državno podporo, oživilo se je zopet upanje in zavest. (Živahni Slava - klici.)

Tolažljivo je tudi bilo po veliki nesreči za prebivalstvo sočutje, katero je vzbudila katastrofa po celi Avstriji in tudi onstran mej naše države, sočutje, katero se je dejansko pokazalo po obilnih, ponesrečenim naklonjenih podporah, ki so prihajale od deželnih in mestnih zastopov, zavodov, korporacij in zasebnikov brez razločka vere in narodnosti. Sijajno se je zopet pokazalo, da vir usmiljenja in ljubezni do bližnjega še ni usahnil. (Slava jim!)

Odlikovalo se je zlasti prebivalstvo državne stolnice, Dunaja, kjer so tam bivajoči domoljubni rojaki osnovali pomočni odbor, kateri je pod predsedništvom ekscelence grofa Hohenwarta in s

krepro pomočjo načelnika eksekutivnega odbora, našega deželnega poslanca, dvornega svetnika Suklje-ja, nabralo za Ljubljano in okolico do 26. junija čez 160.000 gld. (Pohvala.)

Tudi v Ljubljani so domoljubi osnovali pomočni odbor, kateri je pod načelstvom marljivo delujočega dvornega svetnika Račiča zanimal zlasti potom časnikaštva širni svet za nesrečo naše dežele in dosegel jako lepe vspehe, tako da je nabral do 10. julija čez 65.000 gld.

Vsa čast in hvala torej dunajskemu in ljubljanskemu pomočnemu odboru za tako neutrudljivo, uspešno in domoljubno delovanje, pa tudi časnikarstvu v Avstriji, katero je pomočno akcijo krepko podpiralo. (Dobro!)

Da pa tudi še tako velike podpore, ktere so od strani raznih zastopov, zavodov in zasebnikov prihajale, — nikakor ne morejo zadostovati dejanski potrebi, to je z ozirom na ogromno škodo, katere je bila v Ljubljani in na deželi nad 6 milijonov gld. denarjev cenjena, razumljivo. — Edina rešitev ostala je torej državna podpora, katere je bila dovoljena v izdatnem znesku okroglih 4 milijonov.

Vsak ve, da gre za to velikansko dobroto v prvi vrsti iskrena, najljudnejša zahvala našemu dobrotljivemu presvetlemu cesarju, katerega dovoljenja je bilo treba, da je predložila ces. vlada dotični načrt postave državnemu zboru; hvaležni moramo biti tudi državnemu zboru in gospodski zbornici, da je bil dotični načrt zakona sprejet, njim na čelu grofa Hohenwarta, kateri so si toliko prizadevali, da je bila dovoljena podpora v tako obilnem znesku. (Slava jim!)

Državna podpora je prava rešitev za mesto Ljubljano in za nekatere po potresu hudo prizadete okraje. Podporo v taki meri pa se more le zadobiti od velike mogočne države, katere ima obilna sredstva na razpolago.

Očividno se je torej pokazalo, kako velika sreča je za Kranjsko deželo, da pripada mogočni Avstriji in da mora biti smoter našega političnega delovanja pospeševati moč in blagor starodavne Avstrije.

Katastrofa, katere je Ljubljano zadela, ni napravila samo ogromno škodo poslopjem, povzročila je velik prevrat v javnem in družinskem življenju v trgovini in obrtniji.

To je umevno, če se pomisli, da je v oni nesrečni noči zgubilo prebivalstvo mesta, katero šteje 30.000 duš, streho in svoja ognjišča.

Nastal je silno kritičen položaj in velika naloga za ona oblastva, katere so bila poklicana preiskrbeti prebivalstvu streho in hrano, skrbeti za javno zdravje, za varnost in red. Dotična oblastva so to težavno nalogo častno rešila.

Kot veliko srečo je smatrati, da je bil v tem osodepolnem času pravi mož na pravem mestu. (Istina je!) Gospod deželni predsednik, visokorodni baron Hein, katerega kot vladnega zastopnika tukaj spoštljivo pozdravljam, lotil se je težavnega dela z njemu lastno energijo, razumom in dobrotljivostjo. Njegova visokorodna soproga pa je kot angelj usmiljenja neumorno delala in skrbela za revne prebivalce, kateri so po potresu zgubili streho in služek. (Burna, dolgotrajna pohvala.)

Visokorodni gospod deželni predsednik in njega preblaga soproga bila sta po zaslugi odlikovana od

presvetlega cesarja, pa tudi dežela kranjska jima bo vedno ohranila hvaležni in častni spomin. (Živahni dobro-klici.)

Da je glavni predmet mojemu današnjemu nagovoru potres in njega nasledki, je naravno z ozirom na dnevni red visokega deželnega zbora. Omeniti pa mi je tudi velike nenadomestljive zgube, katere je presvetlega cesarja, cesarsko rodbino, ces. armado in celo Avstrijo zadela. Dne 18. febr. t. l. izdihnil je svojo blago dušo nadvojvoda Albreht, zmagonosnega junaka nadvojvode Karola zmagonosni hrabri sin, kateri je na bojiščih v Italiji vodil avstrijsko armado od zmage do zmage ter l. 1866 kot zmagovalce v bitki pri Kustoci rešil Avstrijo prežalostne usode. Deželni odbor je v imenu dežele Kranjske izrazil sožalje ob smrti nadvojvode Albrehta potom deželnega predsedništva presvetlemu cesarju, in umrlega nadvojvode hčeri, kraljevi visokosti vojvodinji Virtemberški, Mariji Tereziji. Prosim, da v znamenje sožalja visokega deželnega zbora gospodje deželni poslanci izvolijo se vzdigniti. (Zgodi se.)

(Nemški:) Vis. dež. zbor, ki je vsled hude poškodbe redutnega poslopja sam brez strehe, zbral se je danes v tej dvorani, katero je ravnateljstvo kranjske hranilnice blagohotno prepustilo v porabo ne-le za sedanje izredno zasedanje, temveč tudi za prihodnje.

Prijetna dolžnost mi je, da izrekam zahvalo za to prijazno naklonjenost, pa tudi za njeno veliko darežljivost, ko je več stotin pomoči potrebnih ljubljanskih prebivalcev več tednov na svoje stroške preživljal v ljudski kuhinji. (Dobro! Dobro!) Čuden in pomenljiv je slučaj, da dež. zbor danes zboruje v isti dvorani, v kateri je dne 11. julija 1883 pred prihodom Nj. Veličanstva, preljubljenega cesarja z navdušenjem sklenil udanostno adreso povodom šeststoletnice združenja kranjske dežele z Avstrijo. Tedaj je bilo nepopisno veselje v slovesno okrašeni Ljubljani, ki se je v radosti pričakujoč prihoda predobrotljivega vladarja z vsemi močmi pripravljala, da bi vredno slavila slavnost šeststoletnice združenja z Avstrijo pod milim žezlom slavne habsburške dinastije.

In kako žalosten je danes pogled po ulicah nesrečnega mesta z razrušenimi hišami! Da, mnogo se je spremenilo od onega pomenljivega 11. julija 1883, mnogo, a vendar ne vse!

Čuvstvo neomejene udanosti, nerazrušljive zvestobe in presrečne ljubezni do prevzvišenega vladarja, ki je tedaj navdajalo deželne zastopnike, ko so z navdušenjem sklenili udanostno adreso, to čuvstvo je danes jednako, združujoč se s preudano hvaležnostjo za nove dokaze cesarjeve dobrotljivosti in milosti.

Kakor je tedaj gromovito odmevalo: „Bog ohrani, Bog obvaruj in blagoslovi Vaše Veličanstvo“, tako navdušeno tudi danes deželni zastop zakliči: „Slava presvetlemu, dobrotljivemu cesarju Francu Jožefu!“ (Burni, navdušeni slava- in hoch-klici.)

Na to se s toplimi besedami spominja prerano umrlega deželnega poslanca, velezaslužnega gospoda župnika Janeza Mesarja, ki je bil mnogo let predsednik kmetijske podružnice v Bohinju ter si pridobil za povzdigo kmetijstva velike zasluge; vpeljal je v Bohinju sirarstvo ter s tem tamošnjemu prebivalstvu odprl bogat vir dohodkov. Bil je pokojnik

vzoren duhovnik, vrl domoljub in poštenjak v vsakem oziru. Bodi mu trajen in časten spomin! V znak sožalja in v hvaležen spomin zbornica vstane. Deželni predsednik baron Hein v slovenskem in nemškem jeziku pozdravi poslance ter v imenu vlade zagotovi najizdatnejšo podporo pri obravnavah in izvrševanju sklepov deželnega zbora.

Deželni odbor je predložil obširno poročilo o svojem delovanju povodom potresne katastrofe in o škodah, povzročenih po potresu na deželnih poslopijih. Na predlog poslanca ces. svetnika Murnika zbor izvoli poseben odsek, da se posvetuje in stavi zbornici primerne nasvete.

V odsek so bili izvoljeni: Grasselli (načelnik), baron Schwegel (njegov namestnik), Klun, Luckmann, Murnik, dr. Papež, Povše, dr. Schaffer, Šuklje, dr. Tavčar, baron Wurzbach, dr. Zitnik.

Nekateri poslanci so bili od svojih volilcev dobili razne pismene prošnje, da jih predlože zboru. Ker pa je zbor izredno sklican, da reši le deželnega odbora predlogo in mestnega zastopa ljubljanskega peticijo gledé poškodb po potresu, je gosp. deželni glavar vsprejel le od g. V. Pfeiferja izročeno prošnjo, naj bi deželni odbor pri visoki c. kr. vladi izposloval državno podporo, da se po požaru uničene Toplice na novo zgradé v takem slogu in na tak način, kakor je to navada dandanes pri zdravišjih.

Ob 1/4. uro glavar zaključi sejo. Prihodnja seja bode v petek ob 12. uri in zadnja v soboto.

Črne bukve kmečkega stanu.

5. Holandsko.

Različne so sodbe o nizozemskih slikarjih 17. in 18. stoletja. Jedne stvari vendar nobeden ne more tajiti: Slike iz kmečkega življenja so polne živahnosti in neke krepke ljubeznjivosti. Radi jih gledamo — tiste odločne črtane obraze z nekim ponosno-saljivim izrazom, kateri priča o blagostanju in še bolj o zavesti tega blagostanja. Nizozemskega in holandskega kmeta zlata doba je vtelesena v teh slikah. Zgodovina nam ravno to priča o njih. Ko prebiramo njihove boje za slobodo in neodvisnost, se nam zdi, da gledamo v duhu stare Tacitove korenjake pred seboj.

Dandanes je vse drugače. Zgodovina naše dobe ne pozna več tistih žilavih, življenja veselih kmetov, ni v Belgiji, ni na Holandskem, in slikarstvo našega časa nam ne more več vstvariti Rembrandtovih, Rubensovih itd. obrazov, ker so minoli.

Te tožne misli nas navdajajo, ko gledamo, kako se tudi na Holandskem zmanjšuje vrsta posestnikov in kako raste število ubozih najemnikov. Naj govoré številke. Leta 1879 se je prvič temeljito preštel holandski kmečki stan, in sicer po številu živine.

Od tedaj se nam kažejo te-le značilne izpremembe:

Leto	Posestniki najmanj šestih krav		Posestniki najmanj 1 vola ali konja	
	lastniki	najemniki	lastniki	najemniki
1879	25.071	16.105	57.521	26.001
1880	26.274	16.365	57.400	26.107
1881	22.040	15.811	55.827	29.537
1882	18.400	13.884	54.714	28.725
1883	18.866	11.070	52.983	27.887
1884	18.983	14.012	53.020	28.349
1885	16.798	13.542	52.961	28.385
1886	17.052	14.313	53.145	29.164
1887	16.629	14.261	52.714	29.549

Večji kmečki posestniki in tudi manjši posestniki ginejo; samo malih najemnikov je za 3548 več. Jasno pa je, da jedno samo živinče, katero se niti na lastnem svetu ne redi, nikakor ne zadostuje za obstoj jedne družine. Reveži, proletarijat mej kmeti raste na Holandskem; tako smemo reči; pravi kmetje pa propadajo.

8442 je orjaško število. In za toliko, torej za več nego za tretjino, je od leta 1879—1887 manj večjih kmečkih posestnikov. Tudi najemniki večjih posestev ne zmagujejo več; njihovo število je v teh letih padlo za 1844. Celó ubogi posestniki s kakim travnikom in njivico propadajo. Za 4807 se se je zmanjšalo v imenovani dobi njihovo število.

Od leta 1879—1887 je torej uničenih 11.545 samostojnih in najemniških gospodarskih bitnostij. Te številke so grozne že same na sebi. Toda še natančneje izpoznavamo bridko pot, po kateri hodi holandski kmet, iz števil, ki nam kažejo, kako so

rastli zemljski dolgovi. Iz uradnega odgovora angleškega poslanika v Haagu jih tu izpisujemo.

Zemljskih dolgov je bilo:

leta	1867	gld.	463.092
• 1868		•	465.341
• 1869		•	479.652
• 1870		•	494.199
• 1871		•	506.605
• 1872		•	524.598
• 1873		•	555.757
• 1874		•	581.795
• 1875		•	624.168
• 1876		•	665.062
• 1877		•	709.881
• 1878		•	774.410
• 1879		•	854.099
• 1880		•	808.906
• 1881		•	871.131
• 1882		•	914.307
• 1883		•	959.948
• 1884		•	983.591
• 1885		•	1.010.966
• 1886		•	1.030.584
• 1887		•	1.047.351
• 1888		•	1.888.872

V dvajsetih letih so se torej zemljski dolgovi na Holandskem početrili. Kapitalizem je tudi že tam pričel svoj zmagoslavni boj. Da se zmanjšuje število posestnikov, je žalostno, toda naravnost brezupna je bodočnost ondotnega kmečkega stanu, če si ogle-damo vzrok njegovega propada. Kapital pograblja posestvo za posestvom in mnogo tistih, ki so zapisani še v številu posestnikov, nima družega, nego ime.

Kapitalisti se polastujejo holandske zemlje, skupljajo velikanska posestva, ki jim jih obdelujejo sinovi nekdanjih ponosnih holandskih kmetov. In za svoje delo dobé komaj toliko, da si ohranjajo življenje.

Kakšen je torej razgled v bodočnost? Plaz je že utrgan in z orjaško silo hiti navzdol. Brez usmiljenja pobira seboj, kar mu je na potu. Holandskemu kmetu bije zadnja ura in če ne pride nagla in izdatna pomoč, uvrstili ga bomo kmalu v vrsto irskih, angleških in laskih gospodarskih mrličev.

Na Laškem je levantinska trgovina srednjega veka utrdila v mestih denarno gospodstvo in ondot v znamenju kapitalizma razširila latifundijsko in najemniško gospodarstvo po kmetih. S tem se je tam pričel boj kmečkemu stanu.

Na Irskem je kruta krivoverska surovost in krivičnost ravno to dosegla. Na Angleškem se je pričela kapitalistična gonja po kmetih nekako z versko prekucijo 16. stoletja. V bližnji Flandriji se je bil tedaj razcvetel sukneni obrt. Angleški veleposestniki so se polakomnili denarja in so, hotéč pridobiti si z volno ogromnih dobičkov, izpremenili njive svojih tlačánov v — ovčje pašnike. S tem se je pričela žaloigra, ki je sčasoma pomandrala zadnje sledi nekedaj tako krepkega in čilega angleškega kmečkega ljudstva.

Podoben pojav imamo tudi na Holandskem. Denarno gospodstvo je vsled vedno bolj razvitih obrtij in razširjajoče se trgovine poseglo tudi na kmete in temu posledice smo podali v navedenih številkah.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. julija.

Pritožbe o novodobni šoli. „Grazer Volksblatt“ je priobčil dva dopisa, ki dokazujeta, kako slabe posledice imajo sedanji šolski zakoni za katoličane in kako neznosne so večkrat sedanje razmere za prebivalstvo. Prvi dopis je iz Murecka z dné 23. junija in sporoča to-le: Krajni šolski svet v Murecku je imel sejo, pri kateri se je med drugim tudi posvetoval o nameščenju dveh učiteljev na ljudski šoli v Murecku. Za ti mesti so se oglašili trije prosilci, dva katoličana in jeden protestant, izmed katerih pa še ni nobeden dovršil učnega izpita. Občine, ki pošiljajo svoje otroke v to šolo, imajo izključno katoliške prebivalce; krajni šolski svet je sestavljen iz samih katoliško krščenih mož, in vsi otroci, ki sedaj obiskujejo ljudsko šolo v Murecku, so katol. starišev, in vendar je sl. kraj. šol. svet s petimi proti štirim glasovom predlagal protestantskega učitelja vkljub ugovoru gospoda župnika, ki ima vendar v

tej zadevi odločilno besedo. Za protestantskega prosilca so glasovali štirje meščani in žalibog tudi jeden kmet, ki pa je lovski paznik pri gospodu krajnem šolskem nadzorniku. Ta liberalen sklep so s tem opravičevali, češ, da imajo po državnem zakonu z leta 1867 vsi državljani jednake pravice in morejo vsi brez razlike vere dobiti tudi državne službe; verski pouk oskrbljuje že itak katehet in se toraj učitelju ni potreba vtikati v verske zadeve. Poslednja trditev je pa popolno napačna. Učitelj se tudi mora pečati z vero, kajti on mora moliti z otroci. Bode li — in kako bode molil protestantski učitelj s katoliškimi otroci „očenaš“ ali „češčeno si Marijo“? Učitelj mora nadzorovati otroke pri božji službi. Kako se bode on védel med daritvijo svete maše in učencem dajal lep vzgled, ako je ne pri-pozna? Slednjič, kako bo vodil svoje učence k spo-vedi in sv. obhajilu, ako zanj ni takih zakramentov? — V nekem drugem dopisu iz Gradca pa čitamo, da je bilo namestiti na neki štajerski ljudski šoli mesto učitelja, za katero mesto se je oglasilo več izvrstnih prosilcev. Toda kaj se zgodi? Krajni šolski svet ni sprejel nikogar izmed prosilcev, ampak nameščen je bil mož, ki je prišel pred malo časa iz tujine in se niti oglašil ni pri krajnem šolskem svetu. On je sicer po imenu katoličan, toda svoje otroke vzgaja v protestantski veri. Tak učitelj tudi gotovo ne more vzgojevati svojih učencev v verskem duhu. — To so živi dokazi, kako potrebno je, da se v Avstriji spremené sedanji katoličanom tolikanj kvarljivi šolski zakoni.

Nemško-naroden in liberalen vihar proti konservativnemu poslancu Kalteneggerju že ponehava. To je najboljšje znamenje, da je bila vsa ta agitacija osnovana umetno po nemško-narodnih in liberalnih poslancih, da se pa za take neplodne pričkarje nemški kmet na Stajerskem nič ne zmeni. Hladan curk za nemško-narodno razgreto kri so bili odloki oblastva, ki je po raznih občinah razveljavilo sklepe glede protesta proti ustanovitvi celjske gimnazije ter občinskim odborom zagrozilo, da jih takoj razpusti, ako bi tak sklep zopet obnovili. — Sedaj pa bo poslanec Kaltenegger, kakor je rekel v svojem govoru, napravljaj shode po občinah svojega volilnega okraja. Povabil je že liberalnega poslanca Morre-ta na te shode. Toda ta liberalni petelin, ki je v državnem zboru obljubil, da bo šel z njim na shode, se je že zbal in je pisal Kalteneggerju, da vsled njegovega postopanja glede celjske gimnazije neče kot Nemec ničesar imeti opraviti. Zbal se je torej ta „Nemec“ in snedel svojo besedo, ker ve, kako trdno zaslombo ima Kaltenegger mej svojimi volilci, od katerih nima Morre nič prijetnega pričakovati.

Gospodska zbornica se bode posvetovala danes in jutri o državnem gospodarstvu in o drugih malenkostnih predlogah, katere je poslanska zbornica že vsprejela. Jutrajšnja seja je pa samo formalna. Ker je poslanska zbornica že 20. t. m. končala vsa svoja opravila, bi se bila prav lahko sešla gospodska zbornica že 22. t. m. in tudi ta dan že lahko izrekla svoj „da“, tako da bi bilo že vse končano. Država bi si prihranila pri tem lepo svoto 10.590 gld., katere bode morala še plačati poslancem.

Izjemno stanje v Pragi. Vsak dan je bilo pričakovati, da bode vlada preklicala izjemno stanje v Pragi in da je bilo pri ces. namestništvu v Pragi že vse pripravljeno za objavo. V zadnjem trenutku pa so odločilni krogi to vprašanje odložili do „primernejšega“ časa, češ, da so Mladočehi zadnje dni preveč ropotali v državnem zboru, osobito pa dr. Samanek. Koliko je na tem resnice, ne vemo, a gotovo je, da bode prihodnji mesec preklicano izjemno stanje, najbrže na cesarjev rojstveni dan, 18. avgusta. Ta dan bode presvetli cesar, kakor zatrjuje „Plz. Obzor“, pomilostil tudi nekaj političnih kazencev.

Papeževo pismo na belgijske škofo. „Osservatore Romano“ priobča pismo sv. očeta na belgijske škofo o socialnem vprašanju. Sveti oče opominja katoličane pred vsem k jedinstvi in pozivlja škofo, da se snidejo h kakem shodu ter se posvetovajo o najboljših sredstvih, s katerimi bi se dosegel ta namen, ter kliče vsem katoličanom, da se protivijo prevratnim socialističnim napravam, ki skušajo zatreti vero in državo in uničiti božje s človeškim pravom.

Francoške finančne razmere so jako žalostne, kakor je slika „Economiste français“. Višji računski dvor je izračunil resnični primanjkljaj na 300 do 400 milijonov frankov, družega prikritega

ali visečega dolga je pa še mnoge več. Prizadevajo si, pokriti ta dolg s tem, da izdajajo tajna visokobrestna posojila, toda tudi to je ne bode rešilo. Tem žalostnim razmeram bi mogla pomoči jedino le pravična vlada, ki je pa sedaj, ko jej načelujejo sami framasoni in židje, nemogoča. Le ta bi zamogla oprostiti delavno ljudstvo od neznosnega dolga (blizu 30.000 milijonov) in je s tem zadovoljiti.

Volitve za angleško spodnjo zbornico bodo v petek končane. Do včeraj popoldne je bilo znanih 523 volilnih uspehov, toraj jih manjka še 147. Konservativna stranka ima sedaj zadostno večino, da zamore brez vsakih zaveznikov vladati v zbornici. Liberalnim krogom to seveda ni po volji in imajo sedaj dovolj vzroka, da premišljujejo svojo osodo. Mej tem ko unijonistični duh prevladuje trojedino kraljestvo, in premaguje radikalne kandidate, se v nasprotnih taborih resno premišljuje in ugiblje o vzrokih takega volilnega uspeha. Delavska stranka je pridobila včeraj zopet jeden mandat; izvoljen je namreč zastopnik rudarjev v Normantonu, znani Benjamin Pickard.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe dne 18. julija t. l.

(Dalje.)

Posebno je družba podpirala sadjarstvo. Oddala je spomladi l. 1894 14.000 visokodebelnih drevesec in pospeševala napravo podružničnih drevesnic. Pri dveh podružnicah se bodete po njenem prizadevanju postavili novi francoski sušilnici.

Preskrbela je živinorejcem 8 čistokrvnih bikov beljanske in 8 švicarske pasme, ovčerejcem pa 11 ovnov bergamaške pasme.

Razdelila je tudi za polovično ceno 62 mrjascev jorkširske pasme.

V pospeševanje čebelarstva bode družba izdala tekom l. 1895 Črnetovo „Čebelarstvo.“

Kmetijska družba je oskrbela raznim podružnicam tudi precej kmetijskih strojev, zlasti trijerjev (žito čistilnih strojev) in travniških bran.

K poročilu o vinogradarstvu se oglasi pospod dr. Romih. Pravi, da se daje za novo nasajene večje vinograde premalo brezobrestnega posojila in predlaga: 1. Naj bi se določilo, koliko podpore, oziroma posojila se dovoljuje za 1 m². 2. Glavni odbor naj izposluje, da bi se posojilo takoj izplačalo, ko se prošnja vloži. Vsprejeto.

Gosp. odbornik Lenarčič poroča o družbenem računu za l. 1894. Vseh prejemkov je imela družba 67.975 gld. 44 kr., vseh stroškov pa 65.655 gld. 76 kr., torej je ostalo v blagajni koncem l. 1894 še 2.319 gld. 68 kr. Te svote so tako visoke zlasti radi tega, ker naročuje družba za svoje ude razna semena in modro galico. Samo za te stvari je izdala 26.731 gld. 93 kr. Društveno imetje znaša 38.709 goldinarjev 05 kr. L. 1894 se je pomnožilo samo za 14 gld. 54 kr.

Račun se brez ugovora odobri.

Na četrtem mestu vzporeda je bila volitev družbenega predsednika, ker je minula triletna doba dosedanjega predsednika. Ker ni bil predsednik zadovoljen z ozirom na § 15. društvenih pravil, ki zahteva volitev z glasovnicami, z volitvijo per acclamationem, se je volilo po listkih. Oddanih je bilo 81 listkov. Dosedanji predsednik gosp. Ivan Murnik je dobil 67 glasov, Franc Povše 7, Seunig 1 glas. 6 listkov je bilo praznih.

Ivan Murnik sprejme izvolitev, se zahvali za zaupanje vsem, ki so ga volili v tolažbo tistih, kateri so si želeli družega predsednika in v tolažbo onih, kateri mislijo, da ni nihče sposoben za predsednika, izjavi, da si bode prizadeval storiti, kar bode le v njegovi moči, v prosepah kmetijstva.

Sledeča točka vzporeda je bila volitev treh odbornikov v glavni odbor namesto po družbenih pravilih izstopivših gospodov barona H. Lazarinija, Vinka Ogorelca in Frančiška Povšeta. Oddalo se je 79 glasovnic. Frančišek Povše je dobil 71 glasov, baron Lazarini 57, Rohrman 51, Vinko Ogorelec 30, grof Barbo 12, Arko 2 — praznih listkov je bilo oddanih 8.

Za nenavzočega državnega poslanca Frančiška Povšeta izjavi predsednik Murnik, da sprejme izvolitev. Isto izjavi baron Lazarini, Rohrman pa s pristavkom, če mu bode dovolil deželni odbor prihajati k odborovim sejam.

Predlogi posameznih podružnic.

Novomeška podružnica predlaga: Na Dolenjskem naj se napravijo tri pepinjere za vzrejo mladih bikov

in sicer v hlevih barona Berga v Mokronogu za murbadensko pleme, v hlevu deželne kmetijske šole za švicko pleme in v hlevu dr. Goriana v Ruprčvrhu za oberintalsko pleme. Kmetijska družba naj bi za pleme sposobne bike kupovala od teh posestnikov ter jih za polovico cene oddajala po Dolenjskem.

Zastopnik novomeške podružnice Rohrman razlaga, kako da so ravno ta plemena za Dolenjsko primerna. Zlasti bode ugajala murbadenska goved, ki je sivkaste ali pšenične barve in je toraj sedaj po Dolenjskem razširjeni živini najbolj podobna.

Dr. Romih želi, da bi kmetovalci, ki izrejajo bike, dobivali primerne nagrade.

Tajnik Pirce izjavi, da je nemogoče, da bi se biki samo doma kupovali, ker jih ni dovolj, tudi jih ne morejo na omenjenih treh posestvih izrediti, kolikor se jih potrebuje za Dolenjsko. Treba bode na vsak način bike še dobivati od drugod. Glavni odbor pa hoče pred vsem kupiti doma izrejene bike, ako bodo lepi, druge pa kakor sedaj v tujini kupovati. Proti predlogu dr. Romiha je glavni odbor, ker nima dovolj sredstev, da bi dajal denarne podpore kmetovalcem, ki bi redili bike. Od ministerstva dobi kmetijska družba na leto 2700 gld. podpore za živinoreje. To podporo mora porabiti za nakup bikov, toraj ne ostane nič za druge potrebe.

Predlog novomeške podružnice s pristavkom tajnika Pirca je bil vsprejet. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. julija.

(Čestitanje.) Po vsakoletni lepi navadi se je zbrala tudi danes duhovščina ljubljanskega mesta pri prevzvišenem gospodu knezoškofu Jakobu ter mu je po mil. g. stolnem proštu dr. L. Klofutarju izrazila svoja iskreno-vdana voščila za jutrajšnji god. — Tudi mi in gotovo z nami vsi verni Slovenci vzlasti v naši škofiji izražamo ob tej lepi priliki svoja vdana voščila proseč milega Boga, naj nam na priprošajo zavetnika sv. Jakoba ohrani prevzvišenega nadpastirja zdravega še mnoga mnoga leta, da kakor do sedaj, tudi v prihodnje tako požrtovalno in neumorno posvečuje svoje moči v blagor sebi izročenih vernikov!

(Imenovanje.) G. Anton Lenarčič, c. kr. tajnik pri tukajšnji finančni direkciji imenovan je finančnim svetnikom.

(Pomožni odbor za Ljubljano in okolico) nas naprosi objaviti, da ni prava pot prošnji do njega pošiljati, ampak na mestni magistrat, oziroma na c. kr. okrajna glavarstva.

(„Slovenisches Spitzelthum“.) Iz Gradca se nam poroča: „Slovenisches Spitzelthum“ imenuje graška „Tagespost“ zadnjo interpelacijo poslancev dr. Gregorec-a in Vošnjaka, v kateri se pravosodnemu ministru pritožujeta zaradi netaktnega postopanja poslanca dr. Wokauna v celjskem vprašanju. — Gotovo se mora slovensko prebivalstvo v Celju in okolici spodtikati nad sodnijskim pristavom dr. Wokaunom, ako vidi, da ta mož kot poslanec tako pristransko postopa nasproti Slovincem ter deluje z vsemi silami na to, da bi Slovenci ne dobili pravice, katera jim je zagotovljena po državnih osnovnih zakonih, zahtevajočih, da se mladina poučuje v materinem jeziku. — Naj nemški liberalci zaradi tega še tolikrat izrečejo svoj „Pfui“ nad interpelacijo dr. Gregorec-a in Vošnjaka, reči vendar moramo, da sta popolno opravičeno postopala proti dr. Wokaunu, ki mora pač vedeti, da dvema gospodoma ne more nihče služiti, najmanj pa tak, kateri mora vsakemu nasproti biti jednako pravičen.

(Iz Senožec.) Neka ptuja neznana ženska pride 18. t. m. skozi Senožce v vas Senadole, kjer v neki hiši za prenočišče poprosi. Po večerji gre z domačo gostačinjo na skedenj spat. Gostačinja zjutraj zgodaj vstane ter gre na polje; ta ptujka se pa na tanki vrvi obesi. Ko so jo ljudje našli, je bila že mrtva. V vasi ravno navzoči orožnik je nje slamnati cekar vpričo župana preiskal, pa ni bilo nič drugega v njem, kakor dva koščeka kruha. Po nje govorjenji prejšnji večer, ni bilo poznati, da bi bila kaj zmešana. Po mnenju ljudij je bila kakih 56 let stara in tam kje od Logatca doma. Vzrok samomoru je neznan.

(Pončno predavanje.) V nedeljo 21. t. popoldne ob 3¹/₄ je predaval okr. živinski zdravnik kranjski g. Anton Korošec v Križih pri Tržiču. Zbralo se je v šolskem poslopji nekoliko nad šestdeset živinorejcev iz raznih županij. G. Korošec je v več nego

eno uro trajajočem govoru jako razumljivo in poljudno razložil glavna pravila živinoreje. Takoj v začetku je opozoril poslušalce nato, da je v naših krajih živinoreja glavni vzrok blagostanja. O raznih, pri nas navadnih boleznih je razpravljal zelo temeljito; najpreje je razložil, kako nastanejo bolezni te ali one vrste, potem pa je navel mnogo primočkov, ki naj služijo živinoreju v pomoč. — Tudi o svinjereji je mnogo povedal g. Korošec, zlasti o kužnih boleznih pri prešičih. Priporočal je splošno snažnost, ter nas poučil, kaki morajo biti hlevi in svinjaki, da ustrezajo zdravstvenim zahtevam. Po govoru je še privatno mnogim kmetom svetoval, kaj naj rabijo za svojo bolno živino, za kar so mu dotičniki jako hvaležni.

(Letno poročilo) I. mestne petrazredne deške ljudske šole v Ljubljani za l. 1894/95 ima v prvem delu kratek životopis pokojnega nadučitelja Andreja Praprotnika. Spisal E. Gangl. Iz poročila samega posnamemo, da je imela šola koncem šolskega leta 486 učencev, ki so bili, razun jednega Nemca in jednega Hrvata, vsi Slovenci. Prav pridno je šolo obiskovalo 476 učencev, pridno 7 in manj pridno 3. Za višji razred je sposobnih 360 in neizprašana sta 2 učenca. Za vstop v srednje šole se je oglasilo skupno 84 četrto in petorazrednikov.

(„Dijaška kuhinja“ v Kranju) vstanovila se je vsled sklepa občinskega odbora od 21. dne avg. 1894 in poslovala pod njegovim nadzorstvom. Odbor, kateremu je mestni zastop poveril upravo in vodstvo „dijaške kuhinje“, podpirale so v njegovem delovanju drage volje dame kranjskega mesta in pa sl. gimnazijsko vodstvo. Dohodkov bilo je od 1. sept. 1894 do 20. jul. t. l. skupaj 1294 gld. 82 kr., stroškov 584 gld. 96 kr., ostane torej prebitka 709 gld. 86 kr., hrano pa je dobivalo opoludne in zvečer 19 dijakov. — Da je to človekoljubno podjetje tako ugodno prospevalo, v to pripomoglo je v prvi vrsti lepo število dobrotnikov, ki so ali z denarnimi prispevki ali z darili v viktualijah vsestranski in požrtovalno skrbeli za to, da je bilo marsikateremu ubožnejšemu dijaku sploh mogoče posvetiti se gimnazijskim študijam. Plemenitim podpornikom bodi na tem mestu izrečena iskrena, javna zahvala. Da pa bo „dijaška kuhinja“ tudi v prihodnje, ko se bo gimnazij razširil v popolen zavod, mogla zadostiti mnogobrojnim zahtevam v dosego svojega namena, morala bo še nadalje uživati blago naklonjenost svojih dosedanjih podpornikov, vsled česar bodi radodarnosti sl. občinstva kar najtopleje priporočena.

(Iz Idrije) 23. julija. Muzikalno deklamatorična slavnost v prid šolski mladini se je vršila pretečeno soboto natanko po vsporodu v veliko presenečenje obilnih navzočih gostov. Očitno se mora pohvaliti veliki trud sodelujočega učiteljskega osebja, katero se ni vstrašilo nobenega napora, da je vso slavnost sijajno izvršilo. Razun domačih učiteljskih močij je sodelovala tudi bivša tukajšna učenka gospica Ana Lapajne; ta je s svojim spretnim sviranjem vzbudila najlepše priznanje, kajti njena muzikalna nadarjenost in vstrajna marljivost je izredno lepa. Splošna je želja, naj bi se kinalo zopet enaka slavnost priredila. — V nedeljo potem napravila je katoliška delavska družba izlet k Fari, kjer je prišlece pozdravilo ondoto bralno društvo; v lepi harmoniji zabavali so se pojoč vesele narodne pesmi idrijski in prifarski rudarji do poznega večera. — Govori se, da pride okoli 25. avgusta nekaj nad 1100 vojakov, vračajočih se od manevrov, v Idrijo, in da tukaj prenoče. Kje dobiti stanovanja zanje? Skoraj gotovo bode divji Mart z orožjem rožljaj po tistem domovju dičnih Muz!

(Iz Ljutomera), dne 20. julija: Od včeraj zjutraj vihra na poslopji tukajšnjega okrajnega sodišča bela zastava, v znamenje, da ni v ječah nobenega kaznjenca. V petih letih se je to pri nas sedaj prigodilo v drugo.

(Ljudska šola v Ribnici) je imela v preteklem šolskem letu 643 učencev in sicer 355 dečkov in 288 deklic. Po učnih uspehih je 475 učencev sposobnih za bližnji višji razred, 153 nesposobnih in 15 neizprašanih. Z odliko je dovršilo šolsko leto 97 učencev in učenk. 86 otrok ima v poštni hranilnici vloženi 422 kron 76 bel. Posnemanja vredno.

(Polijska kronika.) Mestna policija ljubljanska prišla je od nedelje (21.) do ponedeljka (22.) t. m. v jutro 15 oseb: 11 zarad ponočnega razgrajanja in pijanosti, 2 zarad beračenja, 1 zarad neizkazanega stanjša in pristojnosti, in 1 zaradi goljufije. Tatvina se ni policiji v tem času nikaka prijavila; policijsko službo opravljalo je ta dan 86 mož.

Podaljšanje gostilniških ur se je do sedaj dovolilo nekaterim zanesljivim in zaupanja vrednim krčmarjem v mestu, nezanesljivim pa prošnja odbila. Kakor je opaziti, upliva ukrep deželnega predsedstva zelo ugodno na ljubljanske javne razmere. — Od 22. do 23. t. m. zjutraj bilo je prijetih 7 oseb: 3 zaradi potepanja, 2 zaradi razgrajanja, 1 zaradi prest. § 324 k. z. in 1 zaradi vlačugarstva. — od 23. do 24. t. m. aretovala je mestna policija 6 oseb in sicer: 3 zaradi potepanja in prosjačenja in 3 zaradi razgrajanja.

(Drobtine.) Samo v podobi. Lastnik prodajalnice vpraša vračajočega se agenta, ko mu je ta povedal, da njegov prejšnji kupovalec noče več kupiti od njega: „Vam je li to naravnost povedal?“ — „To ne, ampak v podobi,“ mu odgovori agent. — „Kako to menite?“ — „Vrgel me je ven po stopnjicah.“ — Vedno isti. Zid Chon se je peljal po železnici. Kmalu se pa zgodi nesreča, več voz se razbije in ponesrečenci se le s težkim trudom splazijo izpod razvalin. Med njimi je bil tudi žid, katerega nikjer ne manjka. Ko vidi na svojem tovarišu raztrgano obleko, pokaže takoj židovski značaj ter pravi: „Koliko vam dam za vašo strgano obleko?“ — Dovolj jasno je povedal neki mož, ko mu je žena očitala, da so možje pred ženitvijo pravi angelji, po svatbi pa večinoma hudobci. Odgovoril je namreč: „To je čisto naravno, ljuba žena, kajti poprej smo v nebesih, pozneje pa v peklu.“

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

XXXIII. izkaz.

Jurij Hildebrand v Gradcu 25 gld., William Moline in Mary Jane Moline v Bristolu (po c. kr. priv. predilnici tukaj) 200 gld., Oskar Hahn v imenu nemških abiturijentov plzenjske gimnazije 10 gld., hranilnica v Radgoni 200 gld., mestská ráda v Choene 35 gld., občinsko predstojništvo v Schreibendorfu 528 gld., mestská ráda v Lysé n. L. 5 gld., c. kr. železniški urad v Černovicah 35 gld. 30 kr., skupaj 515 gld. 58 kr. z že izkazano svoto: 67.241 gld. 40 kr., skupna svota 67.756 gld. 98 kr.

Darila v sled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu doposlala so se nadalje sledeča darila: Društvo „Hrvatska zadruga“ v Sofiji na Bolgarskem zbirko 175 gld. 45 kr.; č. g. Josip Knoll, duhovnik v Laas na Nižje-Avstrijskem, 18 gld. 32 kr.; županstvo občine Mnišek na Češkem 10 gld.; vredništvo časopisa „Markgräfler Tagblatt“ v Schopfheimu 18 mark; gg. Ana, Franc, Bertold in Oton v Sarajevu 3 gld. 31 kr.; gospod J. Pavek v Šumperku na Moravskem 2 gld. 85 kr.; gospa Berta Malitsch na Dunaju 1 gld. 50 kr.; gospod J. Živkovič na Dunaju 1 gld. 26 kr.; baronica Marija Hagen na Dunaju 1 gld.; gospodična Gizela Spuller v Šumperku 60 kr.; gospodična Adela Kuttig v Šumperku 40 kr.; gospodična Helena Willeke v Frankfurtu 23 kr.

Društva.

(Shod konserv. obrtnega društva.) Ob navzočnosti 40 članov otvoril je predsednik g. I. Kozák v nedeljo, dne 21. t. m. shod ter poudarjal, da je osobito radi druge točke vsporeda: „Razgovor o državi podpori za po potresu oškodovane obrtnike“ sklical društvenike, da jim poročevalec pojasni in razloži, koliko je odmenila država v podporo in koliko kot brezobrestno posojilo, koliko podpore je od raznih strani. Predsednik prosi, naj navzoči člani pazno sledijo poročevalčevim besedam ter podeli slednjemu besedo. — Društvenik Ban, kojega je odbor naprosil, da prevzame poročilo o tej točki, omenjal je na podlagi podatkov, da je država dovolila za ljubljansko stanovništvo oziroma hišne posestnike skupno svoto 1.800.000 gld., in sicer deloma brezobrestnega posojila in deloma nevračljive podpore. Od te svote določila je vlada v podporo trgovcem in obrtnikom 100.000 gld. brezobrestnega posojila in 10.000 gld. nevračljive podpore. Takoj na prvi hip uvidi razsoden človek, da je omenjena trgovcem in obrtnikom v podporo odložena svota nezadostna za tako ogromno število obrtnikov in trgovcev, kolikor jih je v Ljubljani, mestu z nad 30.000 prebivalci. K tej res nezadni svoti prispel je ljubljanski mestni pomožni odbor, kateremu so došli in dohajajo še znatni darovi — žal, da ta odbor ne zabeleži v posamnih izkazih skupne svote, kar storé drugi pomožni odbori — le 15.000 gld. pomožni odbor za Ljubljano in okolico pa je od nabranih 63.000 gld. pridelal 10.000 gld. Vkupej je torej obrtnikom in trgovcem določenih 35.000 gld. podpore (nekateri govoré, da 50.000 gld., vendar pojasnjeno še ni, odkod 15.000 gld.) in 100.000 gld. drž. brezobrestnega posojila. Kdor pozna razmere ljubljanskega obrtništva, katero broji poleg delavcev

največji del stanovništva, mora dvomiti, da bi bilo s tem obrtništvu, katero je vsled potresa najbolj oškodovano, izdatno pomagano. — Imovitejši stanovniki izselili so se iz Ljubljane, naročila izostajajo polagoma, do jeseni se položaj ne bode izboljšal, zima pa bode donesla še najhujih posledic slabega pomladnega in poletnega časa. Vrh vsega pa se draže še stanovanja in to tako, da jih mali obrtnik ne bode zmogel, kajti obrtniku treba poleg stanovanja še prostora za delavnico. Poročevalec pravi, da pogreša mej svotami v pomoč odločenimi prispevek dunajskega pomožnega odbora, kateri je po velikem naporu in vzglednem prizadevanju nabral res lepo vsoto 164.674 gld. ter predlaga, naj se obrne odbor konserv. društva pismeno do načelnikstva dunajskega pomožnega odbora z uljudno prošnjo, da tudi isto priskoči z izdatno podporo ljubljanskim obrtnikom v pomoč. Nujno opozarja poročevalec navzoče, naj ne zamudé določenega róka za vložitev prošnje, t. j. do nedelje popoldne dne 28. t. m. Prošnje vsprejema pomožni odbor za trgovce in obrtnike vsak dan popoldne od 2. do 4. ure v mestni dvorani. Najbolje obrniti se je do g. c. svetnika Ivana Murnika o tej zadevi. Pojasnila dajeta tudi v zadnji seji mestnega zastopa izvoljena obč. svetnika gg. Trček in Klein. Mali obrtniki naj se oglašajo le bolj za nevračljive podpore kot za brezobrestna posojila, katera bode vračati državi. — Predsednik dal je poročevalčev predlog na glasovanje, katerega so navzoči društveniki enoglasno vsprejeli. — K tretji točki oglašil se je isti poročevalec ter opozoril obrtnike, da se pogajajo nekateri krogi za zopetno nameščenje kaznjencev na ljubljanskem gradu, kateri je vsled potresa razdejan in sedaj opuščen. G. drž. poslanec Povše namreč je v budgetni debati izrazil to željo, češ, da je Ljubljani v prid, ako se zopet razmere na ljubljanskem gradu spravijo v prejšnji stan ter nameste kaznjenci. Govornik pravi, da pač tej nameri ne more nikdo ugovarjati, da je res marsikateremu trgovcu in prodajalcu živil v korist zopetno nameščenje kaznjencev na gradu, da pa naj bodo obrtniki ljubljanski pozorni in oprezni, da se zopet ne vtihotapijo prejšnje obrt oškodujoče razmere, da se namreč na gradu v bodoče ne bodo vsprejemala naročila na katere si bode obrtniške izdelke in tudi ne vršile obrti po kaznjencih. Konečno je omenil govornik, da je tukajšnje Slov. katoliško delavsko društvo ustanovilo „Prvo ljublj. del. konsumno društvo“, katero je pričelo že delovati. Zalogo ima sedaj v Ovičarjevi hiši na kongresnem trgu. Delež velja 15 gld., ter se lahko plačuje v malih obrokih. Društvu je namen, svojim članom preskrbovati razno špecerijsko blago, zdravo, pristno vino itd. po možno nizki ceni. Delež se bode obrestovali razmerno po letnem dobičku. Obrtniki, ki so z delavei v najtesnejši zvezi, pripomogli naj bi z obilnim pristopom v razvitek in prospeh konsumnemu društvu, pa tudi v lastno korist. — Na predlog g. predsednika zahvalili so se navzoči poročevalcu in je, ker se ni nihče več oglašil k besedi, zaključil shod.

(Vabilo) k tomboli, katero priredi prostovoljno gasilno društvo v Gorjah v nedeljo, dne 28. julija 1895. leta v restavraciji pri „Vintgarju“ (Rothweinklamm). Zacetek ob 4. uri popoldne. Darovi za tombolo se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(„Centralna posojilnica slovenska“) s sedežem (začasnim) v Krškem je z odlokom c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem z dne 16. julija 1895 št. 880 registrirana. V načelstvu začasno so gg. Iv. Lapajne (ravnatelj), dr. Tom. Romih (ravnatelj namestnik), Flor. Rozman, Ivan Rupnik, Fr. Ivanec, odborniki.

Telegrami.

Dunaj, 23. julija. Vojni zakonik javlja: Generalni nadzornik topničarstva, feldmaršallajtnant Ludovik, ki je bil dosedaj iz zdravstvenih oziror na dopustu, je na lastno prošnjo umirovljen. Njegovim namestnikom je imenovan feldmaršallajtnant Kropatschek.

Dunaj, 23. julija. Poročilo budgetne komisije gosposke zbornice predlaga, da se vsprejme finančni zakon za leto 1895, kakor ga je odobrila poslanska zbornica.

Dunaj, 24. julija. Gospodska zbornica je rešila danes v dnevnom redu razne načrte zakonov, mej temi načrt za zgradbo dveh medicinskih in jednega fizikalnega zavoda za vseučilišče v Levovu. Prihodnja seja je jutri.

Dunaj, 24. julija. Roparski morilec Wondraczek je bil danes zjutraj v Korneuburgu obglavljen.

Znojim, 24. julija. Predsednik državnega zbora, baron Chlumetzky, ki je sedaj prevzel vodstvo nemško-liberalne stranke, je pred volilci v Znojimu pojasnoval politični položaj in opravičeval delovanje nemške levice. V svojem govoru je bil zelo dvorljiv nasproti nemškim nacionalcem. Mnogo je govoril o

celjskem vprašanju ter dejal, da je pri tem v Nemcih srce prevladovalo razum. Vkljub temu so nemško-liberalni poslanci v podrobni razpravi glasovali proti celjski točki, a so pri tretjem branju glasovali za proračun, ker so vedeli, da bi sicer mnogo škodovali nemškemu liberalizmu. Zato ni prav, da mora sedaj vso odgovornost nositi nemška levica, ki je s tem si varovala le svoj politični obstanek. Glede političnega razvoja v prihodnosti je Chlumetzky zelo malo govoril. Dejal je, da je položaj zelo nejasen in negotov, vendar meni, da se ne bo razvijal brez ozira na pomen nemškega naroda v Avstriji, ako Nemci tega sami ne bodo zakrivali. Zato pa treba stopiti liberalnim poslancem mej volilce ter jih poučiti o dejanskih težavnih političnih razmerah. — Glede volilne preosnove se je izjavil za peto volilno skupino, v kateri bi tudi dosedanji volilci imeli pravico glasovati ter za direktne volitve in sicer jednako za mesta in za deželo. Konečno je seveda udaril tudi po antisemitih ter vzpodbujal liberalce, naj bodo jedini ter naj zapajo svojim poslancem in svojim političnim voditeljem. — Iz govora se vidi, da postojanke te nemško-liberalne stranke nimajo trdnih tal ne na zgoraj in ne mej nemškimi volilci, zato Chlumetzky upa le tedaj zmage za nemško-liberalno stranko, ako bo za kulisami diplomatskim potom previdno delovala.

Brno, 23. julija. „Pozor“ naznanja, da namerava poslanec Šamanek odložiti državnozborni mandat.

Trst, 23. julija. V včerajšnji seji mestnega zbora tržaškega je svetovalec Raskovich oostro prijemal župana pri razpravi o potrditvi stroškov, katere je imelo mesto pri slovesnosti, ko so spustili v morje vojno ladijo „Wien“. Rekel je, da Italijani ne morejo dajati denarja za veselice, katerih so se udeležili dunajski antisemitski poslanci, ki so znani kot sovražniki Italijanov. Ko je župan pojasnil, da so se povabila doposlala splošno državnim poslancem in da se posebej ni vabil nobeden, je bila svota za troške dovoljena.

Celoveo, 23. julija. Mestna občina Savodje in kmetske občine Krnski most, Puhrajt in Drevese so izrazile poslancu Peitlerju svojo nevoljo gledé njegovega stališča v celjskem vprašanju, ter ga pozivljale z ostrimi besedami, da odloži mandat.

Išl, 24. julija. Cesarica je iz Bartfelda došla v Išl, kjer so jo cesar in nadvojvodinja Marija Valerija z otroki pričakovali na kolodvoru.

Sredeo, 23. julija. Pod naslovom: „Kdo so Stambulovi morilci“ priobčuje „Svoboda“ članek, v katerem navaja več dejstev, po katerih bi bil knez Ferdinand sokriv Stambulove smrti.

Sredeo, 23. julija. Za javno varnost diplomatskih agentov in Stambulovih pristašev se mora posebno v nočnem času skrbeti, akoravno se še ni kalil mir.

Sredeo, 23. julija. Ministerski predsednik Stoilov se je izrazil, da bo vložil svojo ostavko.

Rim, 23. julija. Papež je sklenil, izročiti vodstvo župnij in z njimi sklenjenih šol v Stambulu in Carigradu francoskim misijonarjem iz reda Marijinega vnebovzetja, ki bi tudi poučevali v gimnazijskih strokah. Dalje je sklenil Vatikan, da ustanovi v Carigradu višji jezikoslovni in bogoslovni zavod, da se s tem pospešuje spopolnjevanje grškega duhovstva.

Berolin, 23. julija. Nemški cesar je naročil genoveškemu konzulu, da natančno poroča o nesreči parnika „Maria P.“.

Bruselj, 23. julija. Ko je danes obiskal kralj igrališko predstavo, ga je vsprejelo ljudstvo s klici: Proč s šolskim zakonom; drugi so klicali: Živel kralj! Deset oseb je bilo prijetih. Ljudstvo, ki je hotelo braniti prijete, morala je pomiriti policija. Več oseb je bilo ranjenih.

Novi Jork, 23. julija. Velik vihar je razdejal mesto Silvez-City v Novi Mehiki; kakor se poroča, je ponesrečenih 30 oseb.

Hennebergova svila

— pristna le, ako se naroči neposredno od moje tovarne —
— črna, in barvena, od 35 kr. do gld. 14-65 meter, — gladka,
— progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okoli 240 raznih
— kakovosti in 2000 raznih boj, vzorcev itd.) poštne in carine
— prosto na dom. Vzorec točno. Dvojni pisarni porto v Svico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
48 (c. in kr. dvorni zalagatelj) v **Carihu**, 17-11 1

Tuji.

21. julija.

Pri **Slonu**: Carle, Muskak, Wallner z Dunaja. — Role
iz Pulja. — Smreker iz Kamnika. — Ališ iz Trsta. — Pa-
squali z Reke. — Backery iz Amstetten-a. — Sewadis, Ruggero,
Perme iz Trsta. — Göpfert iz Weipert-a. — Kober iz Gradca.
— Preyssl iz Milana. — Stern iz Pariza. — Perscha iz
Beljaka.

Pri **Maliču**: Huben, Dobionkatsky, Oresnik, Bleyer,
Elsner, Strauss, Stich, Stagle z Dunaja. — Lucka iz Prage.
— Tyl iz Plzna. — Köstner iz Gor. Mozolja. — Klein iz
Gunbramdorf-a. — Janosch iz Logatca. — Leindl iz Gradca.
— Langer iz Radeč.

Pri **Lloydu**: Verbiš iz Postojne. — Weber iz Šopronja.
— Megušar iz Metlike.

Pri **bavarskem dvoru**: Rainisch iz Vidna. — Pasi
iz Pove. — Gruden iz Idrije.

Pri **avstrijskem caru**: Antosievicz z Jesenice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ressel iz Vratislave. —
Demšar iz Suline. — Lozar iz Breginja. — Hammerl iz Gradca.
— Durstmüller iz Brna.

Tržne cene v Ljubljani

dné 24. julija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st. . .	7	50	Špeh povojen, kgr. .	—	64
Rež, "	6	20	Surovo maslo, " . .	—	68
Ječmen, "	6	20	Jajce, jedno	—	2
Oves, "	6	80	Mleko, liter	—	10
Ajda, "	6	80	Goveje meso, kgr. .	—	64
Proso, "	8	—	Telečje "	—	60
Koruza, "	7	70	Svinjsko "	—	66
Krompir, "	3	—	Koštrunovo "	—	40
Leča, hktl.	10	—	Piščanec	—	35
Grah, "	10	—	Golob "	—	16
Fižol, "	11	—	Seno, 100 kgr. . . .	—	1 60
Maslo, kgr.	—	86	Slama, 100 "	—	1 78
Mast, "	—	66	Drva trda, 4 kub.m.	—	7 20
Špeh svež, "	—	58	" mehka, 4 " " . .	—	5 —

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
22	9. zvečer	736.8	17.6	sl. sever	oblačno	
24	7. zjutraj	739.6	16.0	brevz.	del. oblak.	10.9
	2. popol.	739.4	24.0	sr. jvzh.	"	

Srednja večerajna temperatura 16.9°, za 3.3° pod
normalom.

Delavci in obrtniki pozor!

V Ljubljani se je ustanovilo delavsko kon-
sumno društvo. Namen društva je, preskrblje-
vati svojim udom dobrega in svežega blaga, bodisi
za živež, kakor tudi za obleko, po najnižjih cenah.
Ud postane lahko vsakdo, kdor si z delom služi
kruh. Vpisnina naša 50 kr., delež pa 15 gld., ki
se pa lahko vplačuje v tedenskih obrokih po 25 kr.,
ali pa mesečno po 1 gld. — Ko je vplačan prvi
obrok deleža, torej poleg vpisnine 25 kr., ima do-
tičnik pravico, kupovati v združni prodajalnici. —
Prodajalnica se nahaja na Kongresnem trgu št. 2
(v Ovijskevi hiši), pisarna pa za sedaj Turjaški trg
št. 1, kjer se vpisujejo in sprejemajo udje vsak večer
od 7. do 9. ure. Delavci in obrtniki! Udeležite se
v obilnem številu koristi, ki vam jih ponuja kon-
sumno društvo.

Eksekutivne dražbe.

Jan. Kralja iz Kopljišč posestvo (2428 gld. 56 kr.) dné
8. avgusta v Metliki.

Jan. Piletiča iz Vrhpolja polovica zemljišča (32 gld.
50 kr.) dné 1. avgusta in 2. septembra v Kostanjevici.

Jož. Anžlovarja iz Zubrač zemljišče (1308 gld.) s
pritiklino dné 8. avgusta in 5. sept. v Zatičini.

Ant. Primea iz Dobropolj zemljišče (4120 gld. in 760 gld.)
s pritiklinami (120 gld.) dné 9. avg. in 9. septembra v Ilir.
Bistrici.

Jož. Matosa iz Sostrega (radi terjatve 19 gld. in 22 gld.
44 kr.) posestvo (3136 gld. 50 kr.) dné 17. avg. in 18. sept.
v Ljubljani.

Jurija Pinžuliča iz Planine zemljišče (238 gld.) dné
9. avg. in 19. sept. v Kostanjevici.

Jurija Popoviča iz Popovičev (radi terjatve 200 gld.)
posestvo (130 gld.) dné 3. avg. in 5. sept. v Metliki.

Prodajalnica

ob prav živahni cesti, pripravna za vsako
trgovino ali obrt, odda se lahko tudi takoj. —
Natančneje pové lastnik, Sv. Petra cesta 2. 448 3-2

Razprodaja.

Nikdar v življenju se ti ne ponudi več redka prilika, da
bi dobil samo za 2 gld. krasne in prekoristne stvari.
35 komadov za 10 gld. in sicer:

1 jako elegantno pozlačeno uro z lepo verižico, točno idočo,
s triletnim poročvom;

1 krasno kravato za gospode iz čiste svile;

1 krasna igla za kravato z umetnimi briljanti;

1 oficirski usnjata denarnica;

1 jako elegantna broška za ženske po pariški fagoni;

1 krasen prstan iz zlatinimita z lepim kamenom;

1 krasno škatljo za smodke;

1 krasno cevko za smodke;

3 komadi zelo krasnih mehaničnih naprsnih gumb s pona-
rejenimi briljanti;

2 krasna gumba za zavratnik s patentovanim oklepnikom;

2 double-gold gumba za manšete;

10 komadov finega angleškega pismenega papirja;

10 komadov finih angleških pismenih zavitkov;

Vseh teh 35 komadov krasnih stvari sem prisiljen dati
za dosedaj nečuvno smešno ceno 2 gld.

Da izključim vsak dvom, izjavim, da je ura sama dvakrat
toliko vredna. Ako bi ne prijala, se denar najradovoljnejše vrne
tako da je za kupovalca vsak riziko izključen.

Vse to je dobiti, dokler je še kaj na razpolago. po poštne
povzetju po 345 10—10

krakovski razpošiljavnici ur

F. WINDISCH,
Krakovo, Meth-Strasse Nr. 12/F

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstoj-
nikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljše urejeno delavnico
za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro na-
tatančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v
raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naroč-
nikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad
vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebr-
in poniklja po najnižji ceni. 661 52—30

Krasno in umetno izvršene predmete imam v za-
logi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blago-
volijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Največja izbira

najboljše kakovosti

sraje za gospode, ovratnikov,

manšet.

Najnovejše raznobarvne kravate, sraje za
hrbolazce, prof. Jäger-perilo, obujki (Socken),
mrežasti telovniki, žepne rute, najraznovrat-
nejše rokavice itd. 412 9-4 b

po najnižjih cenah

v trgovini z lišpom, modnim blagom in drobnino

K. Recknagel

v Ljubljani, Mestni trg št. 24,
nasproti rotovžu.

Filijala v Ljubljani

zagrebškega podjetništva

Pilar, Mally in Bauda,

arhitekt, inženjerji in stavbinski mojstri.

Tehniški biró: Truberjeve ulice šte. 1, poleg
sv. Jakoba mostu.

Poslovni čas za ustne dogovore od 2—3. ure pop.

Prevzemanje in izvršitev vsakovrstnih projektov, na-
črtov, proračunov.

Izvrševanje prezidavanj, novih stavb in sploh
vseh stavbinskih del. 356 26

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po iz-
kušanih živinozdrav-
nikih in od praktič-
nih poljedelcev pri-
znan kot krepljen,
lajša otrpnelost
konjskih udov ter
služi v krepilo pred
in v restitucijo (očvr-
ščenje) po kakem
trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,
za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po
hlevih, ako živinče
nemore jesti; zbol-
juje mleko.

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 23

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne
gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne Piccoli, pri angelju

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj
olajšajo bolečine. 588 50—37

Stekleničica 20 kr.

Prva žrebljarska zadruga

v Kropi na Gorenjskem

ponuja vsem velesp. trgovcem, podjetnikom, obrtnikom in sl. občinstvu
iz najboljše kovine solidno izdelano

železnino

kakor:

žreblje, verige, posebno za starbe
potrebno blago

po najnižji ceni, zagotavljajoč točno postrežbo.

300 10—5

Ceniki na zahtevo poštne prosto in zastonj.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Preselitev trgovine.

Usojam si sl. občinstvu, osobito cenjenim svojim naročevalcem oziroma odjemalcem uljudno javiti, da so od danes nadalje

prodajalniški prostori manufakturne trgovine

na debelo in drobno

v nalašč v ta namen zgrajeni

veliki baraki na Kongresnem trgu
nasproti Tonhalle.

Velespoštovanjem

J. C. Mayer.

V Ljubljani, dné 13. julija 1895.

440 (5—4)

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

**Uradne
in trgovske
KOVERTE**
s firme priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnjar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Janez Dogan
mizarški obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franco na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubic
podobar in poglatar v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

J. Kopač,
svečar v Gorici,
Voščarna Prodajalnica
Solčanska cesta 9, Gospodska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po gld. 2-45. Sveče slabejših vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zviti,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarski mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopj, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejših do najfinije oblike.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavljačje kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Dunajska borza.

Dne 24. julija.			Dne 23. julija.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	100	gld. 60 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145	" 50 "
Skupni državni dolg v srebru	100	" 85 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161	" 50 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	" 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	123	" 75 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	" 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	" 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	" 05 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	" 90 "	Salmove srečke, 40 gld.	70	" 50 "
Ogerska zlata renta 4%	123	" 20 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	146	" 25 "	St. Genois srečke, 40 gld.	72	" 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	" 85 "	Dunavske vravnave srečke 5%	131	" 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	" 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1059	" — "	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109	" — "	Ljubljanske srečke	23	" — "
Kreditne delnice, 160 gld.	397	" 10 "	Posojilo goriškega mesta	112	" — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	173	" 75 "
London vista	121	" 50 "	4% kranjsko deželno posojilo	99	" 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3545	" — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	" 42 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	" 90 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	555	" — "
20 mark	11	" 87 "	Prioritetne obveznice državne železnice	235	" — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109	" 50 "
20 frankov (napoleonodor)	9	" 64 "	" " južne železnice 3%	171	" 25 "	Dunajskih lokal. železn. delniška družba	77	" — "
Italijanski bankovci	45	" 90 "	" " južne železnice 5%	131	" 25 "	Montanska družba avstr. plan.	91	" 60 "
C. kr. cekini	5	" 73 "	" " dolenskih železnice 4%	110	" — "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169	" — "
						Papirnih rubljev 100	129	" 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.